MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 27 LISTOPADA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y . /

I.

Dotyczące Polski.

RABAT po francusku, 26.XI.godz.22.30. i 23.30.
Wymiana depesz między Gen. Sikorskim a Stalinem./ Pełny tekst obu depesz/.

KUJBYSZEW po polsku 25.XI.godz.20.15.
Germanizacja ziem zachodnich Polski nie przyniosła Niemcom spodziewanych wyników. W pierwszą rocznicę okupacji Polski Fischer powiedział, że wkrótce nie będzie na ziemiach zachodnich ani jednego Polaka. W roku 1941 Greiser oświadczył, że nie można dopuścić do zmarnowania choćby jednej kropli krwi niemieckiej na ziemiach polskich. Po roku okupacji nastąpiły masowe wywożenia, a po drugim roku okupacji masowy werbunek na listę Volksdeutschów. Gdy w roku 1942 Hitler oświadczył, że nie może ustalić daty zwycięstwa Niemiec, ale że Niemcy napewno zwyciężą, wówczas Greiser przeprowadza akcję zwiększania niemieckiego stanu posiadania na zajętych terenach polskich. Te wysiłki niemieckie do niczego nie prowadzą. Jedno jest tylko pewne: po wojnie na ziemiach Polski na zachodzie nie będzie ani jednego Niemca, i ani jedna kropla krwi polskiej nie zostanie zmarnowana.

Godz.18.00.- W Swierdłowsku odbyło się uroczyste posiedzenie Akademii Nauk, z okazji rocznicy 25- cio lecia istnienia tej Akademii. Sowiecka Akademia Nauk jednoczy 76 sowieckich instytucyj naukowych i liczy 118 członków rzeczywistych i 182 członków korespondentów. Personel techniczno- naukowy Akademii liczy 4500 osób. Równolegle do sowieckiej Akademii Nauk istnieje jeszcze Ukraińska Akademia Nauk, Białoruska Akademia N. Zakaukazka A.N. i Srodkowo- Azjatycka A.N. Prace sowieckiej Akademii Nauk znane są całemu światu, a w Polsce były znane tylko szczupłemu gronu specjalistów. Rządzące w Polsce przedwojennej czynniki polityczne usiłowały nie dopuścić do tego, by szerszy ogół miał bliższe informacje o nauce sowieckiej i jej postępach. Mur chiński oddzielał ludność polską od Zw. Sowieckiego i przeszkadzał w znajomości takiego choćby faktu, że uczeni rosyjscy współpracowali blisko z uczonymi matematykami polskimi z Uniwersytetu warszawskiego. Wyniki badań Sow. Ak. Nauk znane są w międzynarodowym świecie naukowym i w niejednej dziedzinie nauka sowiecka wyprzedziła badania francuskie i amerykańskie. W dziedzinie bakteriologii osiągnęła Akademia najpoważniejsze wyniki prac, a ośrodki badań bakteriologicznych pokryły cały teren Zw. Sowieckiego. W dziedzinie badań nad florą, uczeni sowieccy doszli do rewelacyjnych ustaleń.

Polacy! Niemcy zburzyli w Warszawie pomnik Chopina i zakazali wykonywania jego utworów. Niemcy boją się Chopina, bo Chopin to wolność, a Niemcy pragną zniszczyć w sercach waszych nawet dążenie do wolności. Torując drogę Chopinowi, torujcie drogę wolności. Torujcie ją przy huku wysadzanych w powietrze niemieckich torów kolejowych.

Godz.16.15.- Zwycięstwa armii czerwonej natchnęły narody krajów okupowanych do wzmożenia walki z okupantami. Stalingrad stał się symbolem. Te sukcesy armii czerwonej są również sukcesami wszystkich uciśnionych narodów, a wśród nich i Polskiego Narodu. Zagrzewają one jak bojowa pobudka do walki. Wzmagajmy w Polsce partyzantkę i sabotaż.

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku 26.XI.godz.15.10.
Z okazji rocznicy powstania listopadowego warto przypomnieć rolę, którą odegrał Walery Łukasiński w przygotowaniu tego powstania. Nie ograniczył się on do przygotowania kadr sił zbrojnych, oraz zasad ideologicznych, lecz również zainicjował współpracę z postępowymi kołami społeczeństwa rosyjskiego. Członkowie Towarzystwa Patriotycznego utrzymywali stosunki z przyszłymi dekabrystami Pestelem i Riuminym. Rozmowy ich miały na celu skoordynowanie ruchu powstańczego w Polsce z ruchem

wywrotowym w Rosji. To hasła i myśli z przed 112 lat nie utraciły nic ze swej aktualności. Powstanie i czyn zbrojny, demokratyzacja ustroju Polski, przyjaźń z Rosją rewolucyjną - są to hasła, które przyświecają nam w walce z okupantami. Realizacja tych postulatów jest znacznie łatwiejsza teraz, niż przed 112 laty, bo dzisiaj Rosja wyciąga do nas swoją braterską dłoń. Ciosy zadawane Niemcom przez Rosjan torują nam drogę do wolności.

W Londynie ukazał się pierwszy numer organu ludowców polskich "Zielony Sztandar". Jeden z artykułów poświęcony został pamięci przywódcy ruchu ludowego, Rataja, zamęczonego w niemieckim obozie koncentracyjnym. Ruch ludowy w Polsce wykazał, iż rozumie potrzeby narodowe. Chłopi nie dali się nabrać na wędkę faszystowską Rydza i Becka i żądali demokratyzacji ustroju oraz reformy rolnej. Opór chłopów wobec rządu sanacyjnego posunął się tak daleko, że w r. 1937 zorganizowali oni strajk, krwawo stłumiony przez sługusów Sławoja. Próby demokratyzacji ustroju i życia wewnętrznego Polski nie udały się i nie zdołały też uratować Polski od zguby w 1939 r. W związku z konsekwentną polityką okupantów niemieckich tępienia Narodu Polskiego, chłopi polscy zdają sobie sprawę z tego, że bierność jest przestępstwem i że tylko solidarny i masowy opór utoruje drogę Wolności. Chłopi szykują się do walki współdziałając z robotnikami i wszystkimi szczerymi patriotami. Chłopi chcą Polski szczerze demokratycznej, bez przywilejów klasowych i gospodarczych, dążą do równouprawnienia narodowościowego i reform umożliwiających wszechstronny rozwój Narodu. Jeżeli Zielony Sztandar będzie redagowany w duchu tych zasad, spełni należycie swe zadanie.

Godz. 21.05. - Nędza i głód panują wśród chłopów polskich, których łupiezcy zmuszają do ciężkich prac w najnędzniejszych warunkach. Chłopi muszą naprawiać i budować drogi, rąbać i ładować drzewo przeznaczone na wywóz do Niemiec, oczyszczać drogi i szyny ze śniegu. Obowiązkiem każdego chłopa jest zwalczać wroga i sabotować jego wysiłek. Nie wolno dopuścić, by Niemcy rabowali drzewo polskie i wywozili je do Niemiec.

Niemcy muszą wylać całą swoją złość za poniesione klęski na bezbronnych ludzi, wobec czego przeprowadzają rzezie na setkach Żydów. Są to najpotworniejsze, najhaniebniejsze morderstwa jakie można sobie wyobrazić. W całej Europie okupowanej przez Niemców, próbowano przeprowadzić podobną akcję antyżydowską, ale spotkało się to z zdecydowanym oporem społeczeństwa. Tak np. we Francji władze zmuszone były zaprzestać wywożenia Żydów, gdyż groziło to poważnymi zamieszkami. To samo było w Norwegii, gdzie sprzeciwiło się naciskowi niemieckiemu, duchowieństwo norweskie. Obowiązkiem każdego uczciwego Polaka jest pomagać Żydom w ich strasznej doli. Nie wystarczą na to protesty. Konieczny jest zdecydowany opór i ciągła solidarna walka. Z bronią w ręku opierać się należy wszystkim przestępstwom, których dopuszczają się Niemcy. Pamiętać należy że sprawa polska będzie zgubiona, jeżeli Polacy zachowywać się będą pasywnie, tak jak Żydzi w ghetto warszawskim. Przykładem postępowania powinien być wyczyn Żydów w Adamowie, którzy nietylko oparli się swoim oprawcom, lecz zmasakrowali ich, poczem zbiegli do okolicznych lasów, gdzie przyłączyli się do partyzantów polskich.

BERLIN po angielsku 26.XI. godz. 20.30.

Władze okupacyjne niemieckie zrobiły duży krok na drodze do zaopatrzenia wojska, ludności cywilnej i jeńców wojennych na ziemiach wschodnich w warzywa. W tym celu wybudowano w Polsce i na Ukrainie wielką ilość cieplarni, jak również poczyniono przygotowania do koniecznych zasiewów na ogromnych połaciach jałowych dotychczas terenów.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

N.YORK po włosku 26.XI. godz. 18.00.

Prez. Roosevelt zapytany o opinię w sprawie rosyjskiej ofensywy wypowiedział się w sposób b. optymistyczny. Jednocześnie oświadczył, że powiadomiony został o zamierzonej ofensywie na pewien czas przed jej rozpoczęciem.

N.YORK COLUMBIA po angielsku 26.XI. godz. 17.15.

Komentarz Maxa Wernera na temat akcji w północnej Afryce. Desanty amerykańskie w Afryce Półn. musiały wywrzeć potężne wrażenie na opinii publicznej państw Osi. Pamiętać należy, że społeczeństwa te karmione

były przez długi okres czasu swoistą,domową propaganda wyrażającą się
pogardliwie o filmowej armii amerykańskiej,przeprowadzającej ekspe-
dycje wojenne na filmowej flocie,nie wg.planów strategicznych, a wg.sce
nariusza filmowego.Głosy te ostatnio przycichły,ale dziś fakty z Afry-
ki otworzyły społeczeństwom Osi oczy na wartość tego rodzaju propagan-
dy.

MEDIOLAN po włosku 26.XI.godz.20.00.
Wojska Aliantów napotykają w okupowanej Afryce Półn. na coraz to
większe trudności, a nawet na czynny opór ze strony ludności.W wielu
miejscowościach Algieru doszło do otwartych zaburzeń i starć między
ludnością cywilną i wojskiem.Obozy, z których Alianci zwolnili niedawno
internowanych jeńców brytyjskich,zapełniają się obecnie aresztowanymi
osobami wrogimi najeźdźcom.Podobne trudności napotyka i Darlan w ko-
łach podległej mu francuskiej administracji, nie ufającej,iż działa
naprawdę z rozkazu Petaina. Zamieszanie to powiększa jeszcze propa-
ganda prowadzona przez zwolenników de Gaulla,a zwalczająca uporczywie
Darlana.Część francuskich garnizonów odmówiła posłuszeństwa Darlanowi
i nadeszły wiadomości, że pomniejsze francuskie jednostki okopowały
się wewnątrz kraju postanawiając na własną rękę przy współudziale
tubylców, stawiać opór Amerykanom i Anglikom.
Koła polityczne w Rzymie tłumaczą ostatnie zmiany w gabinecie
brytyjskim jako próbę Churchilla uniezależnienia się od wpływów sowie-
ckich,których promotorem był Cripps.

RADZIANSKA UKRAINA po ukraińsku 26.XI.godz.18.15.
Po dojściu do władzy Hitler kazał spalić tysiące książek.Nauka
w Niemczech została podporządkowana zasadom rasistowskim.Ze szkół hitle-
rowskich wyszli rozmaici "dyplomowani chałujo" w rodzaju Alfreda Rosen-
berga.W szkołach tych zostali wychowani zbrodniarze,którzy pokazali
co umieją właśnie na Ukrainie.Niemcy wydali zakaz wykonywania utwo-
rów Offenbacha i Mendelsona a ze sztuki teatralnej zrobili płytką pro-
pagandę.Przeciwko dzikusom tym zwróci się burza przez nich samych pro-
wokowana.
W dniu,w którym wojska sowieckie przecięły Niemcom jedyną drogę
łączącą wojska ich pod Stalingradem z wojskami na zapleczu,żadne nie-
mieckie nadało komunikat,że nieprawdą jest jakoby oficerowie niemieccy
uciekali z frontu wschodniego.Przyczyn klęski niemieckiej pod Stalingra-
dem, należy szukać gdzieindziej.Jak podają źródła neutralne dnia 9.
sierpnia odbyły się w kwaterze Hitlera burzliwe narady, podczas któ-
rych część generałów ostro krytykowała naczelne dowództwo za małe osią-
gnięcia ofensywy letniej.Po tej burzliwej naradzie Hitler odwołał gen.
Haldera i Bocka i kazał wojskom ruszać naprzód.Nie wiemy co doradzali
generałowie,którzy otrzymali dymisję,ale wiemy,że ich rady doprowadzi-
łyby armię niemiecką do tej sytuacji,w jakiej się obecnie znajduje.
Niemcy ponoszą klęski dlatego,że nie docenili patriotyzmu armii czer-
wonej i ludności sowieckiej.W roku 1941 Hitler miał na froncie wschod-
nim całą swoją armię,a dziś wojska niemieckie muszą walczyć w Afryce
półn.- muszą pilnować brzegów francuskich,a rezerwy wciąż się zmniej-
szają.Na wiosnę Hitler zapowiedział,że armia sowiecka zostanie zniszczo-
na. 30 września zapewniał,że Stalingrad zostanie zdobyty. Skoro ani je-
dna ani druga zapowiedź nie spełniła się,to nic dziwnego,że żołnierz
niemiecki przestał wierzyć w Führera. Pod Stalingradem kapitulowały
nietylko pułki,ale nawet dywizje niemieckie,a takie fakty miały tylko
miejsce przy końcu pierwszej wojny światowej.Zbita z tropu propaganda
Goebbelsa próbuje zaprzeczać faktom.Aby poprawić nastroje propaganda
ta podała,że pod Stalingradem została wprowadzona do walki nowa broń
tank z miotaczem ognia.Jeżeli jest to prawdą,to świadczy ona na nieko-
rzyść specjalistów niemieckich,bo właśnie pod Stalingradem Niemcy ponie-
śli klęskę.Zresztą propaganda niemiecka twierdzi,że tank ten weźmie
udział w przyszłych operacjach ulicznych w Stalingradzie.Tak,weźmie na-
pewno udział,ale w operacjach ulicznych w Niemczech! Ten tank będzie
próbował złamać bunt w miastach niemieckich,gdy ludność przystąpi do
zrzucenia hitlerowskich władców.Gdy ludność niemiecka nie pozwoli się
zabijać tankiem ogniomiotem,to tank ten znajdzie się w muzeum pamiątek
tej strasznej wojny,a wodzowie hitlerowscy - na szubienicy.

III.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po polsku 26.XI.godz.16.oo.

Donoszą z Tangeru, że Marokańczycy napadli na oddział amerykański, wyniszczyli go doszczętnie i ukryli się w górach.

Ze względu na brak kauczuku, Anglicy poszukują w koloniach afrykańskich roślin gumowych, lecz jak dotąd poszukiwania te nie dały większych wyników.

Między Szwajcarią i Finlandią została zawarta umowa handlowa przewidująca znaczne rozszerzenie wymiany handlowej w 1943r.

RADIO METROPOL po ukraińsku 26.XI.godz.16.3o.

Okupacja francuskiej Afryki półn. przez wojska anglo-amerykańskie pociągnęła za sobą wznowienie tarć między ludnością tubylczą a Żydami, którym okupanci przywrócili dawne przywileje. Ludność tubylcza była w nieludzki sposób wyzyskiwana przez Żydów, którzy pożyczali tubylcom pieniądze na lichwiarskie procenty.

Prasa sowiecka skarży się na liczne niedociągnięcia w zakresie produkcji przemysłowej.

RADZIANSKA UKRAINA po ukraińsku 26.XI.godz.18.45.

Płomień rewolucji i działań partyzanckich na Ukrainie nie gaśnie. Nie pomaga straszliwy terror niemiecki, nie pomagają kłamstwa, jak to np. że fabryka traktorów w Charkowie pracuje z całym rozmachem. Ludność wie, że maszyny w tej fabryce są zniszczone, a robotnicy zostali wywiezieni na wschód. Niemcy uruchomili tam nieznaczną produkcję i biją w dzwony kłamstwa. Również głosili Niemcy, że w Kijowie zebrała się Akademia Nauk, ale nikt temu nie wierzy, bo wszystkim wiadomo, że Ukraińska Akademia Nauk pracuje w pełnym składzie w Ufie. Niemcy mówią o wprowadzeniu niemieckiej kultury na Ukrainie, ale ludność Ukrainy i innych obszarów widzi na własne oczy jak ta kultura wygląda. Swiadczą o niej szubienice, spalone szkoły, biblioteki i zrujnowane miasta.

SOWIECKA BIAŁORUS po białorusku 26.XI.godz.18.3o.

Z przemówienia Stalina z okazji rocznicy rewolucji wynika, że rezerwy Narodów Sprzymierzonych wielokrotnie przewyższają rezerwy państw najeźdźczych, ale II front jest jednak koniecznym, bo tylko on pozwoli na użycie wszystkich rezerw alianckich jednocześnie.

MOSKWA PO rosyjsku 25.XI.[illegible]

Komisariat Obrony zwrócił się do prezydium R.N.ZSRR o ustanowienie specjalnych odznaczeń dla obrońców Leningradu, Odessy, Sebastopola i Stalingradu.

Godz.6.oo.- Prawda: Artykuł wstępny " Leningrad, Odess a, Sebastopol, Stalingrad": Hitler z przechwałkami wymieniał nazwy miast sowieckich dla oznaczenia swego pochodu wgłąb naszego kraju. Dziś nazwy sowieckich miast oznaczają stopniowe fazy wyczerpywania się armii hitlerowskiej i są drogowskazami wiodącymi do klęski wojsk niemieckich.

Godz.7.oo.- Korespondencje z frontu o przełomie pod Stalingradem.

Godz.11.4o.- Prawda: Organizacja naszego transportu jest tej zimy znacznie lepsza, niż zimy ubiegłej. Odznaczenia przyznane kolejarzom są zachętą do dalszych wysiłków.

Godz.15.oo- Inteligencja sowiecka walczy ramię w ramię z włościaninem i robotnikiem.

Godz.16.2o.-Męstwo, odwaga i miłość ojczyzny są naszą odwieczną tradycją.

Godz.18.oo.- Pogadanka o doniosłym znaczeniu kampanii w Afryce północnej.

IV.

Z ostatniej chwili.

a/ D o t y c z ą c e   P o l s k i.

RABAT po francusku 27.XI.godz.13.3o.

Polski Minister Informacji Prof. Stroński oświadczył w Londynie, że po wojnie powinna powstać federacja następujących państw: Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Rumunii, Bułgarii , Turcji i Grecji. Zw. Sowiecki będzie się napewno zapatrywał przychylnie na powstanie takiej federacji i będzie z nią współpracował.

Uwaga: Odbiór był zły, i nie jest wykluczone, że mógł być opuszczony jakiś szczegół przytoczony przez rozgłośnię.

b/ Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE - korespondenci do godz. 14.30.27.XI.

E.Nichols, G.Parr i W.Burdett, Kair:- Zastój w walkach lądowych w Cyrenaice trwa, natomiast lotnictwo sprzymierzone rozwija nadal wielką aktywność. Dokonano wielkiego nalotu na punkt w pobliżu El Agheila zwany Marble Arch, gdzie jak się zdaje Kesserling zgromadził większą ilość lotnictwa. Wywołano tam siedem dużych pożarów. Atakowane są również statki i samoloty transportowe usiłujące dostarczyć Rommlowi posiłków. Bombowce amerykańskie zatopiły w porcie Trypolisu statek handlowy. Przeprowadzono bardzo ciężki nalot na Tunis. Wciąż niszczone są niemieckie bazy zaopatrzenia. VIII Armia organizuje w Libii sieć składów ze sprzętem, amunicją, żywnością itd. Pozycje niemieckie pod El Agheila trzeba będzie zdobywać atakiem czołowym, gdyż trudne je obejść. Ale najważniejszym dziś terenem w Afryce jest Tunis. Wszystko zależeć będzie od tego, czy Niemcy zdołają utrzymać komunikację między swymi wojskami w Tunisie a Trypolitanią. O ile by ta komunikacja została przecięta, to być może Niemcy nie będą nawet próbować oporu pod El Agheila i uczynią wszystko, by przedostać się do Tunisu. Narazie komunikacja ta istnieje, o czym świadczy fakt zbombardowania niemieckiego pociągu pancernego na odcinku linii kolejowej między Gabes i Sfax.

Całokształt kampanii afrykańskiej w okresie obecnym nazwać można bitwą o dostawy. Niewątpliwie Alianci mają dziś dużą przewagę materiałową, ale komunikacje wojsk Osi są znacznie krótsze. Kluczem do Afryki jest Tunis i kontrola nad cieśniną między Tunisem a Sycylią szeroką na 80 mil. Wojska sprzymierzone posuwają się coraz bliżej do granicy Trypolitanii i Tunisu i sytuacja Osi staje się coraz bardziej rozpaczliwa. Koncentrowanie się uwagi Niemców na Tunisie świadczy, że nie liczą już oni na możność stawiania poważniejszego oporu w Libii. Przy poprzednich kampaniach sytuacja była zupełnie inna. Wprawdzie jeszcze i dziś Rommel ma pewną ilość czołgów, ale nigdy dotąd wojska Osi w Afryce nie były rozbite do tego stopnia jak obecnie. W Tunisie są lepsze warunki do obrony i łatwiejsza jest stamtąd ewakuacja do Europy.

W Egipcie roi się obecnie od jeńców niemieckich i włoskich. Korespondenci oglądali zdobyte tabory. Niemcy wozili ze sobą ogromne zapasy wina i piwa, Włosi zaś - dziewczęta. Wśród zdobytych taborów są całe buduary z ogromną ilością porzuconych kredek do ust, pudru itp. Jeden z oficerów włoskich opowiada, że w czasie pospiesznej ewakuacji, dziewczęta zrobiły dziką awanturę zapowiadając, że już nigdy więcej nie pojadą z Włochami na żadną wyprawę wojenną.

W.Kerr, Moskwa: -Straty niemieckie w rej. Stalingradu wynoszą obecnie w siódmym dniu kontrofensywy sowieckiej 200.000 zabitych, rannych i jeńców. Jednakże Rosjan czekają jeszcze wielkie wysiłki dla uzyskania zupełnego zwycięstwa. Toczy się prawdziwa wojna ruchowa. Liczne oddziały niemieckie są otoczone, pozostałe zaś rozproszkowane i Rosjanie obecnie zajęci są oczyszczaniem całego obszaru leżącego w obrębie łuku Donu. Mimo wszystko niema jeszcze oznak, by Niemcy zarządzili ogólny odwrót z pod Stalingradu. Rzeczoznawcy rosyjscy są zdania, że sytuacja w Afryce przedstawia się b. źle dla państw Osi.

DAKAR po francusku 26.XI. godz. 23.00.

Do dnia 6 .XII. należy zgłosić wszystkie posiadane odbiorniki i części zapasowe.

RABAT po francusku 27.XI. godz. 13.30.

Władze Tulonu zarządziły ewakuację wszystkich osób cywilnych, których obecność w mieście i porcie nie jest konieczna.

Głównodowodzący szwedzkimi siłami zbrojnymi gen. Thornell oświadczył, że w związku z wypadkami ostatnich tygodni, Szwecja musi wzmocnić swoją armię. Jednocześnie ze Szwecji komunikują, że znajduje się tam były minister fiński Etcoo/?/. W związku z tym rozeszły się znowu pogłoski o dążeniu Finlandii do zawarcia pokoju.

BERLIN DNB po niemiecku 27.XI. godz. 15.00.

Führer i Duce rozkazali zeszłej nocy, aby twierdza Tulon została zajęta. Rozkaz ten wydany został dla przeszkodzenia ucieczki części floty francuskiej, którą to ucieczkę planowali podburzani przez prop. anglo-saską niektórzy dowódcy. Twierdza i port Tulon zostały zajęte, opór części floty złamany. Pewna część floty francuskiej, nie bacząc na rozkazy rządu francuskiego została zatopiona przez kapitanów. Władze francuskie i włoskie przeprowadzają obecnie demobilizację floty.